

**การสร้างชุดการสอนเรื่องทฤษฎีคอร์ดเทนชัน โดยใช้รูปแบบการสอนกระบวนการ
คิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เครื่องมือเอกกีตาร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**

THE CONSTRUCTION OF INSTRUCTIONAL PACKAGE ON THE TOPIC OF CHORD TENSION THEORY BASED ON
SYNECTICS INSTRUCTIONAL MODEL FOR SOPHOMORE STUDENTS MAJORING IN GUITAR FROM
FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES, SAKON NAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

ภราดร ทรงวิชา* และ พรพรรณ แก่นอำพรพันธ์

Paradorn Songwicha* and Pornpan Kaenampornpan

สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40002

Fine and Applied Arts Program in Music, Faculty of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University,
Khon Kaen 40002, Thailand

*Corresponding author: Email: pimp.ploy147@gmail.com

วันที่รับบทความ 8 มิถุนายน 2562 วันที่แก้ไขบทความ 6 กุมภาพันธ์ 2563 วันที่ตอบรับบทความ 16 กุมภาพันธ์ 2563 วันที่เผยแพร่ เมษายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนเรื่องทฤษฎีคอร์ดเทนชัน โดยใช้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เครื่องมือเอกกีตาร์ สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 และเพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อชุดการสอน กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เครื่องมือเอกกีตาร์ สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แผนการสอน 2) ชุดการสอน เรื่องทฤษฎีคอร์ดเทนชัน โดยใช้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ และ 3) แบบประเมินเจตคติ ซึ่งเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.46/82.14 ซึ่งผ่านเกณฑ์ 75/75 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ โดยที่ นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินผลระหว่างเรียนคือ 78.46 และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินผลการเรียนหลังเรียนคือ 82.14 และนักศึกษามีเจตคติเชิงบวกหลังเรียนด้วยชุดการสอนอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$)

คำสำคัญ: ชุดการสอน, ทฤษฎีคอร์ดเทนชัน, รูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to construct the instructional package on the topic of Chord Tension Theory based on the Synectics Instructional Model to meet the set criteria of 75/75, and 2) to examine the student attitudes toward the developed instructional package. The sample were six sophomore students majoring in guitar from Faculty of Humanities and Social Sciences at Sakon Nakhon Rajabhat University. The research instruments were: 1) lesson plans, 2) an instructional package on the topic of Chord Tension Theory based on the Synectics Instructional Model, and 3) an attitude evaluation form using a 5-point Likert scaling system.

The research results revealed that the developed instructional package had the efficiency of 78.46/82.14, which achieved a pass rate of the set criteria of 75/75, with students' pre-intervention score of 78.46 percent and students' post-intervention score of 82.14 percent. In addition, the students had positive attitudes after learning through the developed instructional package at the highest level. ($\bar{X} = 4.82$).

Keywords: Instructional Package, Chord Tension Theory, Synectics Instructional Model

บทนำ

ดนตรีคือศาสตร์ชนิดหนึ่ง ในทางศิลปะที่เน้นในเรื่องเสียงเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นเสียงที่มาจากธรรมชาติ หรือเสียงที่มนุษย์สร้างขึ้น และองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างซึ่งรวมกันเป็นดนตรี และจัดเรียงอย่างเป็นระเบียบ และมีแบบแผนโครงสร้าง ผ่านกระบวนการคิด กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน และเรียบเรียงออกมาเป็นดนตรี

ในปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหลายแห่งที่เปิดหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีทั้งในระดับบัณฑิต มหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตโดยมีจุดประสงค์มุ่งเน้นผลิตบุคลากรทางดนตรี ที่มีศักยภาพทางความรู้ในเรื่องดนตรี การปฏิบัติรวมถึงการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะดนตรี จากการได้ศึกษา หลักสูตรดนตรีในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี โดยส่วนใหญ่แล้ว รายวิชาการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล เป็นวิชาที่มีความสำคัญ อย่างมากต่อผู้เรียน เนื่องจากเป็นวิชาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลให้เต็มขีดความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน

กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีชนิดหนึ่งที่มีความนิยมน้อยมาก เนื่องจากเป็นเครื่องดนตรีที่ถูกนำมาใช้บรรเลงในดนตรีหลายหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็น ดนตรีแจ๊ส (Jazz Music) ดนตรีสมัยนิยม(Popular Music) หรือดนตรีร็อก (Rock Music) เป็นต้น อีกทั้งกีตาร์ยังมีหลายชนิดให้เลือก เช่น กีตาร์โปร่ง กีตาร์ไฟฟ้า และกีตาร์คลาสสิก ซึ่งแต่ละประเภทมีราคาที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้เล่นสามารถเลือกกีตาร์ที่เหมาะสมกับความต้องการของตนเองได้ นอกจากนี้กีตาร์ยังมีเทคนิคการปฏิบัติที่หลายรูปแบบในการบรรเลง ทำให้กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีที่มีความนิยมน้อยมากในบุคคลทั่วไปรวมถึงได้รับความนิยมจากนักศึกษาดนตรี ที่เลือกเรียนเครื่องเอกกีตาร์เป็นจำนวนมาก

คอร์ดเทนชัน (Tension Chord) เป็นหนึ่งในองค์ความรู้ที่สำคัญในทฤษฎีตะวันตกโดย หมายถึงคอร์ด (Chord) ที่ประกอบไปด้วยโน้ตพิเศษ ที่ไม่ใช่สมาชิกของคอร์ดพื้นฐาน และเป็นตัวโน้ตที่ประดับตกแต่ง หรือใส่เพิ่มร่วมกับสมาชิกของพื้นฐานของคอร์ด เพื่อให้คอร์ดมีสีสันที่แตกต่างจากคอร์ดพื้นฐานทำให้เกิดความไพเราะมากยิ่งขึ้น การทำความเข้าใจในคอร์ดเทนชัน มีความสำคัญอย่างมาก ในการบรรเลงดนตรีแจ๊ส และยังสามารถนำมาต่อยอดในการสร้างสรรค์ผลงานทางดนตรี สมัยนิยมให้มีความสมบูรณ์ น่าสนใจ และเกิดความไพเราะ ดังนั้นคอร์ดเทนชันจึงเป็นความรู้ที่นักดนตรีทุกคนควรทำความเข้าใจ ผักผ่อนการสร้างสรรค์ ผักผ่อนการบรรเลง พร้อมทั้งนำมาประยุกต์ใช้ในบทเพลงที่บรรเลงเพื่อให้เกิดความเคยชินและ สามารถนำคอร์ดเทนชันมาใช้ในบทเพลงได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจ

คอร์ดเทนชันคือคอร์ดที่ประกอบด้วยโน้ตที่มีเสียงประสานที่ให้ความรู้สึกที่ต่างกันในแต่ละชนิด ซึ่งเป็นโน้ตที่มีลำดับของโน้ตมากกว่าคู่เจ็ดขึ้นไปตัวอย่างเช่น โน้ตลำดับที่เก้าซึ่งเป็นโน้ตเดียวกับโน้ตลำดับที่สองซึ่งอยู่ในช่วงทาบที่สูงกว่า เมื่อนำมารวมซ้อนในโครงสร้างคอร์ดจะได้เสียงประสานของคอร์ดที่มีความไพเราะหรือแข็งแกร่งต่าง ตามชนิดของคอร์ดนั้น ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้เรียบเรียงว่าต้องการคอร์ดที่ให้ความรู้สึกรูปแบบใด คอร์ดถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียบเรียงเสียงประสานในทัศนะของผู้เขียนการวางคอร์ดที่ดีลงบนทำนองเพลงผู้เรียบเรียงก็ประสบความสำเร็จไปกว่าครึ่งแล้วส่วนที่เหลือคือการประดับด้วยสิ่งต่าง ๆ ในทฤษฎีการเรียบเรียงเพื่อให้บทเพลงสมบูรณ์ (สมชาย รัชมี, 2559)

ปัจจุบันมีรูปแบบการสอนที่หลากหลายซึ่งช่วยทำให้การจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบการสอนสามารถแบ่งได้เป็น 2 แนวใหญ่ ๆ คือ แนวแรกมองรูปแบบการสอนเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน หรือวิธีสอน และแนวที่สอง มองรูปแบบการสอนกว้างกว่า โดยมองว่าเป็นโครงสร้างที่แสดงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ในการสอนที่จะนำมาใช้ร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลแก่ผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2537) รูปแบบการสอนหมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบตามปรัชญา ทฤษฎี แนวคิด วิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ เข้าไปช่วยทำให้สภาพการเรียนการสอนนั้น เป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ (ทีศนา เขมณี, 2551)

รูปแบบการสอนการบวนการคิดสร้างสรรค์ เป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคล และความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาเพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนกล้าคิดนอกกรอบ คิดสิ่งใหม่ ๆ หากผู้สอนมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีการขยายความคิด หรือฝึกสมอง ผู้สอนอาจจะเริ่มฝึกโดยให้กิจกรรมเปรียบเทียบแบบโดยตรง การเปรียบเทียบตนเองเป็นสิ่งที่อื่น รวมไปถึงการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง ผู้สอนควรใช้ทักษะกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการค้นคว้าก่อน ซึ่งผู้เรียนจะมีแรงจูงใจในการพัฒนาการคิดที่ดีขึ้น (จุฬามาศ จันทร์ศรีสุต, 2556)

จากการทบทวนวรรณกรรมเบื้องต้นของผู้วิจัย พบว่า แม้จะมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนกีตาร์เป็นจำนวนมากแต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนเรื่องทฤษฎีคอร์ดเทนชัน สำหรับนักศึกษาเครื่องมือเอกกีตาร์โดยตรง ที่เน้นถึงหลักทฤษฎีคอร์ดเทนชัน การสร้างคอร์ดเทนชันบนเครื่องมือเอกกีตาร์ หลักการนำไปใช้บนเครื่องมือเอกกีตาร์ ที่เฉพาะเจาะจงกับเครื่องมือเอกกีตาร์โดยตรง

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาและทำการวิจัยเพื่อสร้างชุดการสอนเรื่องทฤษฎีคอร์ดเทนชัน โดยใช้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เครื่องมือเอกกีตาร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ซึ่งชุดการสอนมีความสำคัญคือช่วยลดภาระของผู้สอนในการเตรียมการ ทำให้ผู้สอนสามารถค้นคว้าหาความรู้หรือเนื้อหาเพิ่มเติมได้เพื่อ ช่วยเพิ่มความมั่นใจให้ผู้สอน ในการถ่ายทอดเนื้อหาที่ซับซ้อน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และทำให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ประยูทธ นิสกุล, 2559) เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาด้านดนตรีต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนเรื่องทฤษฎีคอร์ดเทนชัน โดยใช้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เครื่องมือเอกกีตาร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75
2. เพื่อศึกษาเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อชุดการสอนเรื่องทฤษฎีคอร์ดเทนชัน โดยใช้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาเครื่องมือเอกกีตาร์ ใน วิชาดนตรีปฏิบัติ 2 ของนักศึกษาสาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 6 คน ที่ได้ผ่านการคัดเลือกอย่างจำเพาะเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา ปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล 2 ภาคการศึกษา 1/2561
2. สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามแผนการสอนตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดกระบวนการ
3. มีความรู้ทางด้านทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ในด้านการอ่านตัวโน้ต และมีความเข้าใจในเครื่องหมายแปลงเสียงของโน้ต

ดนตรีสากล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยผลิตขึ้น ประกอบด้วย

1. ชุดการสอน เรื่องทฤษฎีคอร์ดเทนชัน สำหรับนักศึกษาเครื่องมือเอกกีตาร์ ปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล 2 ของนักศึกษาสาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ประกอบไปด้วยสื่อการสอน ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน คู่มือการใช้ชุดการสอน แผนการสอน
2. แบบประเมินผลการเรียนด้วยชุดการสอน เรื่องทฤษฎีคอร์ดเทนชัน สำหรับนักศึกษาเครื่องมือเอกกีตาร์ ในรายวิชา ปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล 2 ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร แบ่งเป็นแบบประเมินผลการเรียนระหว่างเรียน และ แบบประเมินผลการเรียนหลังสิ้นสุดการเรียน
3. แบบประเมินเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อชุดการสอน ซึ่งมีลักษณะมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยชุดการสอนกับกลุ่มประชากร โดยจัดกิจกรรมการสอนทั้งสิ้น 4 ครั้ง ครั้งละ 1.20 ชม. โดยประมาณ โดยมีกลุ่มนักศึกษาจำนวน 6 คน โดยจัดกิจกรรมเป็นบทเรียนเสริมจากกิจกรรมการเรียนปกติของนักศึกษา

ในกิจกรรมการสอนครั้งที่ 2 และ 3 จัดให้มีกิจกรรมทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาระหว่างเรียน โดยใช้แบบประเมินผลการเรียนระหว่างเรียนที่สร้างขึ้น บันทึกผลการทดสอบเพื่อนำไปประเมินประสิทธิภาพชุดการสอน

หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการสอนทั้ง 4 ครั้งแล้ว ในกิจกรรมครั้งที่ 5 จัดให้มีกิจกรรมทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาหลังสิ้นสุดการเรียน โดยใช้แบบประเมินผลการเรียนหลังเรียนที่สร้างขึ้น บันทึกผลการทดสอบเพื่อนำไปประเมินประสิทธิภาพชุดการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
2. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์ 75/75 โดยที่ 75 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 75 ของประสิทธิภาพกระบวนการ คะแนนในแบบประเมินผลการเรียนระหว่างเรียน และ 75 ตัวที่ 2 หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 75 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์คะแนนเฉลี่ยรวมในการประเมินหลังเรียน ของผู้เรียน
3. แบบประเมินเจตคติของนักศึกษา หลังจากการเรียนด้วยชุดการสอน ผู้วิจัยตั้งหัวข้อการประเมินไว้ 4 ด้านคือ 1) ด้านภาพรวมชุดการสอน 2) ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ 3) ด้านการฝึกทักษะปฏิบัติ 4) ด้านกิจกรรมการสอน โดยกำหนดการให้คะแนนดังนี้คือ

มีเจตคติเชิงบวกต่อชุดการสอนมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มีเจตคติเชิงบวกต่อชุดการสอนมาก	ให้ 4 คะแนน
มีเจตคติเชิงบวกต่อชุดการสอนปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
มีเจตคติเชิงบวกต่อชุดการสอนน้อย	ให้ 2 คะแนน
มีเจตคติเชิงบวกต่อชุดการสอนน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน
ผู้วิจัยกำหนดการแปลค่าความหมาย ของน้ำหนักคะแนนดังนี้	
4.51 - 5.00	มีเจตคติเชิงบวกต่อชุดการสอนอยู่ในระดับ มากที่สุด
3.51 - 4.50	มีเจตคติเชิงบวกต่อชุดการสอนอยู่ในระดับ มาก
2.51 - 3.50	มีเจตคติเชิงบวกต่อชุดการสอนอยู่ในระดับ ปานกลาง
1.51 - 2.50	มีเจตคติเชิงบวกต่อชุดการสอนอยู่ในระดับ น้อย
1.00 - 1.50	มีเจตคติเชิงบวกต่อชุดการสอนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยจากการใช้ชุดการสอนเรื่องทฤษฎีคอร์ดเทนชั่น สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เครื่องมือเอกกีตาร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พบว่า ประสิทธิภาพชุดการสอนเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ โดยผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินระหว่างเรียน คือ 78.46 และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินหลังเรียนคือ 82.14
2. การศึกษาเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อชุดการสอน พบว่า เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนการสอน นักศึกษามีเจตคติเชิงบวกมากที่สุดต่อชุดการสอน โดยนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน ได้ทำแบบประเมินเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผลการประเมินเจตคติหลังการเรียน มีผลคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 ซึ่งหมายถึง มีเจตคติเชิงบวกต่อชุดการสอนอยู่ในระดับ มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ชุดการสอนเรื่องทฤษฎีคอร์ดเทนชั่น สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เครื่องมือเอกกีตาร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีประสิทธิภาพ 78.46/82.14 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ด้วยเหตุผลดังนี้

1. การกำหนดเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพชุดการสอน 75/75 ซึ่งประสิทธิภาพชุดการสอนเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ โดยผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินระหว่างเรียน คือ 78.46 และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินหลังเรียนคือ 82.14 ซึ่งชุดการสอนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเป็นการให้ ความรู้ในด้านทฤษฎี และมีการศึกษาเจตคติของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหาทางด้านปฏิบัติ ในการจัดกิจกรรมการสอนผู้เรียนต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจทางด้านทฤษฎี และการฝึกทักษะปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2547) การที่ผู้สอนจะกำหนดเกณฑ์ E1/E2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น โดยปกติแล้ว

เนื้อหาที่เป็นความรู้ ผู้สอนส่วนมากจะตั้งไว้ที่ 80/80, 85/85, หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาในด้านที่เป็นทักษะหรือเจตคติศึกษา ผู้สอนจะตั้งไว้ต่ำกว่า เช่น 75/75 เป็นต้น

สรุปจากที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพชุดการสอน 75/75 และชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพชุดการสอนเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ โดยผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินระหว่างเรียน คือ 78.46 และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินหลังเรียน คือ 82.14 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้านการใช้รูปแบบการสอน กระบวนการคิดสร้างสรรค์ มีผลช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยสังเกตได้จากการประเมินผลการเรียนหลังเรียน ผู้เรียนทำผลคะแนนเฉลี่ยร้อยละได้ 82.14 คือ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากรูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งรูปแบบการสอนนี้ได้กำหนดพฤติกรรมของผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการคิดแบบสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหา หรือมีกิจกรรมเปรียบเทียบ ความรู้สิ่งเดิมกับสิ่งใหม่ ทำให้มีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1.1 ขั้นตอนการเสนอข้อมูลใหม่ เป็นการนำเสนอข้อมูลแก่นักศึกษา ในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการบรรยายพร้อมทั้งยกตัวอย่างให้นักศึกษาได้ทำความเข้าใจ โดยที่ผู้สอนให้อาสาสมัครศึกษาสอบถามเพื่อทำความเข้าใจในประเด็นที่นักศึกษาสงสัย ซึ่งทำให้นักศึกษามีความรู้สึกเป็นกันเอง ใกล้ชิดกับผู้สอน ส่งผลให้นักศึกษาไม่รู้สึกกดดันอัดอั้น และทำให้นักศึกษามีความตั้งใจในการใช้ชุดการเรียนการสอน

1.2 ขั้นตอนการเปรียบเทียบโดยตรง ผู้สอนได้นำนักศึกษา ทำกิจกรรมเปรียบเทียบจากความรู้ที่ได้เรียนมา กับความรู้ที่ผู้สอนได้นำเสนอใหม่แก่นักศึกษา ทำให้นักศึกษาได้ฝึกกระบวนการคิดสร้างสรรค์มากขึ้นโดยที่มีผู้สอนให้คำแนะนำคำอธิบาย และดูแลอย่างใกล้ชิด

1.3 ขั้นตอนการพิจารณาสิ่งที่เปรียบเทียบ หลังจากนี้ผู้สอนได้นำนักศึกษา ทำกิจกรรมเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลเดิมและความรู้ใหม่ ผู้สอนได้ให้นักศึกษาทำความเข้าใจด้วยตนเอง โดยการทบทวนเนื้อหาที่ได้สอนไป และให้นักศึกษาได้ทำแบบฝึกหัด ซึ่งแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีการพัฒนาจากง่ายไปยากตามลำดับ และต้องใช้ความรู้ของเนื้อหาในแต่ละหน่วยที่ได้เรียนมามานำมาเปรียบเทียบและพัฒนาไปสู่ความรู้ใหม่ ทำให้นักศึกษาได้มีการฝึกกระบวนการคิดสร้างสรรค์ด้วยตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นจากการทำแบบฝึกหัด

1.4 ขั้นตอนการเสนอการเปรียบเทียบ ชัดแจ้ง ผู้สอนได้ให้นักศึกษาอภิปรายผลการทำแบบฝึกหัด และบรรยายถึงความแตกต่างจากความรู้เดิมแบบใด แสดงให้เห็นถึงกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาสอบถามในสิ่งที่ตนเองสงสัยอีกครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่า นักศึกษามีความเข้าใจเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และพร้อมที่จะเปิดรับความรู้สิ่งใหม่ที่กำลังจะเข้ามา

จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรวรรณ ภาวนาวีวัฒน์ (2559) ที่ได้ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์และการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบ กระบวนการคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติที่นัยสำคัญ .05 และประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ คือ 76.05/67.87 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 60/60 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ จากผลการใช้ชุดการสอนในงานวิจัยชิ้นนี้ แสดงให้เห็นว่าการใช้ชุดการสอนกีตาร์ สามารถพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา สาขาวิชาดนตรี เครื่องมือเอกกีตาร์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ กฤษฎา วงศ์จันทน์ (2551) ที่ได้สร้างชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในรายวิชาทักษะดนตรี 1 ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 11 คน โดยใช้ การเรียนรู้แบบนำตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 80.13/82.68 ถือว่าผ่านเกณฑ์ 80/80 ชุดการสอนนี้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามสมมุติฐาน นอกจากนั้นผลการใช้ชุดการสอนในงานวิจัยชิ้นนี้ ยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ คทาวิธ ศรีมนตรี (2560) ที่ได้ สร้างชุดการสอนเทคนิค Tremolo กีตาร์คลาสสิกสำหรับผู้เรียนวิชากีตาร์คลาสสิกขั้นพื้นฐาน โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก เครื่องมือเอกกีตาร์คลาสสิก วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 13 คน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสาธิตและรูปแบบการสอนแบบเอ็กซีพลีชีฟ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ชุดการสอนเทคนิค Tremolo กีตาร์คลาสสิกสำหรับผู้เรียนวิชากีตาร์คลาสสิกขั้นพื้นฐาน มีประสิทธิภาพ 75.63/82.05 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75

2. การศึกษาเจตคติ ที่มีต่อชุดการสอน พบว่านักศึกษาที่มีเจตคติเชิงบวกต่อชุดการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้านภาพรวมของชุดการสอนมีการแจ้งจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายในแต่ละหน่วยการเรียนรู้อย่างชัดเจน นอกจากนั้นภาษาที่ใช้ในชุดการสอนอ่านเข้าใจง่ายส่งผลให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในชุดการสอนมากยิ่งขึ้น ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีการจัดลำดับเนื้อหาอย่างเหมาะสมตามระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียนและมีปริมาณของเนื้อหาเหมาะสมกับระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระมากยิ่งขึ้น ด้านการฝึกทักษะปฏิบัติมีการเรียงลำดับจากง่ายไปหายากและเหมาะสมกับระยะเวลาในการฝึกของผู้เรียนนอกจากนั้นแบบฝึกหัดยังมีความเหมาะสมกับทักษะของผู้เรียนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะปฏิบัติที่สูงขึ้นในกิจกรรมการเรียนการสอน ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนได้เรียงกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาและใช้เวลาในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมจึงส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการปฏิบัติที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาเจตคติ ในงานวิจัยของ คทาวิธ ศรีมนตรี (2560) ที่ได้สร้างชุดการสอนเทคนิค Tremolo กีตาร์คลาสสิกสำหรับผู้เรียนวิชากีตาร์คลาสสิกขั้นพื้นฐาน โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก เครื่องมือเอกกีตาร์คลาสสิก วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 13 คน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสาธิตและรูปแบบการสอนแบบเอ็กส์พลิชิต ผลการการศึกษาเจตคติ พบว่า เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนการสอน นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อชุดการสอน โดยนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 คน ได้ทำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผลการประเมินเจตคติจากแบบสอบถามได้ผลคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 อยู่ในระดับ มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 จากการทดลองใช้ชุดการสอนเรื่องทฤษฎีคอร์ดเทนชัน สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เครื่องมือเอกกีตาร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้สร้างเนื้อหาและแบบฝึกหัดด้านทฤษฎีจำนวนมาก ดังนั้นควรมีการสอดแทรกเนื้อหาและแบบฝึกหัดที่เชื่อมโยงในการปฏิบัติและควรให้เวลาในการฝึกปฏิบัติมากยิ่งขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะทางด้านการปฏิบัติมากขึ้น

1.2 กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยได้จัดขึ้น มีการเรียนการสอนเพียง 4 ครั้ง และทำการทดสอบหลังเรียนอีก 1 ครั้ง แต่ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีเนื้อหาด้านทฤษฎีคอร์ดเทนชันมากพอสมควร ผู้สอนควรมีการปรับเวลาให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้มีเวลาทำความเข้าใจ และมีการฝึกซ้อมมากขึ้น จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการเพิ่มขึ้นด้วย

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในชุดการสอนเรื่องทฤษฎีคอร์ดเทนชัน สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เครื่องมือเอกกีตาร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร หากผู้สอนนำไปใช้ ควรศึกษาข้อมูลชุดการสอนให้เข้าใจ และทำความเข้าใจกับนักเรียนก่อน เนื่องจากชุดการสอนชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นสำหรับสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เครื่องมือเอกกีตาร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ซึ่งผู้เรียนแต่ละพื้นที่ อาจมีความเข้าใจได้ยากกว่า หรือยากกว่า ดังนั้นผู้ใช้ชุดการสอน ควรศึกษาข้อมูล ของชุดการสอน รวมไปถึงข้อมูลของผู้เรียนเสียก่อน

1.4 หากผู้เรียนมีจำนวนมากกว่า 10 คน ผู้สอนควรแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ และแบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน การแบ่งกลุ่มจะช่วยให้ผู้สอนสามารถแนะนำชี้แนะ ในขั้นตอนการเปรียบเทียบ ได้ง่ายขึ้น เมื่อให้ผู้เรียนพิจารณาสิ่งที่เปรียบเทียบกับตนเองจะทำให้ผู้สอนสังเกตการณ์ผู้เรียนได้ดีขึ้น และพบปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ทำให้ผู้สอนสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้สอนสามารถชี้แนะผู้เรียนได้ และทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างสมบูรณ์

2. ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการเลือกขั้นตอนในการสอนมาจากกระบวนการสอนการคิดสร้างสรรค์ของ จุฬามาต จันทรศรีสุต (2556, หน้า 149) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การทำสิ่งคุ้นเคยให้แปลกใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ให้เหตุผลในการเลือกไปแล้วในหัวข้อ “การอภิปรายผล” ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังเลือกใช้ขั้นตอนไม่ครบเนื่องจาก ขั้นตอนไม่สอดคล้องกับ เวลาที่ใช้ในการรวบรวมเก็บข้อมูลและกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ถูกกำหนดไว้ในขั้นตอนนั้น ดังนั้นในงานวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป ที่จะนำเอาขั้นตอนในกระบวนการสอนการคิดสร้างสรรค์ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงการสร้างชุดการสอนครั้งต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวกับการฝึกทักษะปฏิบัติในรายวิชาดนตรีปฏิบัติเครื่องมือนอกกีตาร์ ที่มีเนื้อหาเรื่องคอร์ดเทนชัน และเทคนิคกีตาร์ ประยุกต์เข้าด้วยกันโดยใช้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์

2.3 ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทักษะปฏิบัติในรายวิชาดนตรีปฏิบัติเครื่องมือนอกกีตาร์ ที่มีเนื้อหา เรื่อง การอิมโพรไวส์บนคอร์ดเทนชันโดยใช้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา วงศ์คำจันทร์. (2551). ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- คทาฐ ศรีมนตรี. (2560). การสร้างชุดการสอนเทคนิค TREMOLO กีตาร์คลาสสิกสำหรับผู้เรียนวิชากีตาร์คลาสสิกขั้นพื้นฐานโดยใช้
รูปแบบการสอนแบบสาธิตและรูปแบบการสอนแบบเอ็กซ์พลซิทีฟ. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จุฬามาศ จันทรศรีสุต. (2556). รูปแบบการสอน. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทศนา แชมมณี. (2551). รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประยุทธ นิสกุล. (2559). รายงานการวิจัยการสร้างและหาประสิทธิภาพชุดการสอนวิชาโปรแกรมเบเบิ้ลลอจิกคอนโทรลเลอร์
ตามหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- วีรวรรณ ภาวนาวิวัฒน์. (2559). รูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สมชาย รัศมี. (2559). การเรียบเรียงเพลงสมัยนิยม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ บริษัท สหธรรมิก จำกัด.